

Strukturalismus a poststrukturalismus II

Přednáška kurzu Strukturalismus a poststrukturalismus II bude věnována dvěma tematickým okruhům. Prvním z nich bude estetická teorie Jana Mukařovského, druhým pozdní fáze francouzského strukturalistického myšlení (Derrida, Deleuze, Guattari) a myšlení postmoderního (Lyotard). V případě prvního okruhu budou přednášky sledovat povahu a důvody rozdílů mezi pražskou verzí uměnovědného strukturalismu a pozdějším strukturalismem francouzským. V rámci druhého okruhu bude povaha francouzského poststrukturalismu demonstrována prostřednictvím představení jeho klíčových termínů a přiblížíme i povahu postmoderního myšlení s jeho nejvýznamnějšími tématy.

V semináři se budeme věnovat výběru ze základních textů autorů jak českého, tak francouzského strukturalismu. U českého strukturalismu se zaměříme především na jeho dynamické pojetí struktury uměleckého díla, její zřetězení do "struktury struktur" a vliv estetického prožitku na další oblasti života a jeho postavení mezi nimi (s odkazy na předchůdce v ruském formalismu, i následovníky). V druhé části semináře se budeme věnovat textům poststrukturalistických autorů s jejich kritikou statické koncepce struktury u strukturalistů francouzských, přičemž hlavním cílem bude zdůraznit paralely mezi pozdním vývojem strukturalismu ve Francii a právě strukturalismem českým.

Literatura:

Deleuze, Gilles; Guattari, Félix. *Co je filosofie?*, Praha: OIKOYMENH 2001.

Derrida, Jacques. Divadlo krutosti a hranice reprezentace. In: *Myšlení o divadle II*. Praha: Herrmann 1993.

Derrida, Jacques. Signatura, událost, kontext. In: *Texty k dekonstrukci: práce z let 1967-72*. Bratislava: Archa 1993, s. 277-306.

Derrida, Jacques. Struktura, znak a hra v diskursu věd o člověku. In: *Texty k dekonstrukci: práce z let 1967-72*. Bratislava: Archa 1993, s. 177-195.

Lyotard, Jean-Francois. *O postmodernismu*, Praha: Filosofický ústav AV ČR 1993.

Mukařovský, Jan. *Básnická sémantika*, Praha: Karolinum 1995.

Mukařovský, Jan. *O motorickém dění v poezii*, Praha: Odeon 1985.

Mukařovský, Jan. *Studie I*, Brno: Host 2000.

Mukařovský, Jan. *Studie II*, Brno: Host 2001.

Ricoeur, Paul. *Čas a vyprávění III: vyprávěný čas*. Praha: OIKOYMENH 2007.

Ricoeur, Paul. The Metaphorical Process as Cognition, Imagination, and Feeling. In: *Critical Inquiry*, Vol.5, No.1, 1978, s. 143-159.

Ricoeur, Paul. *Úkol hermeneutiky (eseje o hermeneutice)*. Praha: Filosofia 2004.

Vodička, Felix. Literární historie, její problémy a úkoly. In: *Struktura vývoje*. Praha: Dauphin 1998, s. 19 - 77.